

TER BESLUITVORMING

Nota actief openbaar

Ja

Onze referentie

2025-0000664121

Datum

18 november 2025

Opgesteld door

Samengewerkt met
AIVD, DEF/DJZ, MIVD

Bijlage(n)

1

Aan
Van

Minister BZK
CZW en AIVD

nota

Kamerbrief n.a.v. motie BBB/VVD over openstellen
beroep tegen oordelen TIB

Aanleiding

Naar aanleiding van het debat over de AIVD en criminele ondermijning op 14 mei jl. met uw ambtsvoorganger heeft de Tweede Kamer de motie van de leden Wijen-Nass (BBB) en Rajkowski (VVD) aangenomen waarin de regering wordt verzocht te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om, vooruitlopend op de herziening van de Wiv 2017 een beroepsmogelijkheid tegen oordelen van de TIB te regelen. Dat vergt een wetsvoorstel. In de afgelopen periode is hiernaar gekeken.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd om in te stemmen met de inhoud van deze brief en deze te ondertekenen, voor verzending aan de Tweede Kamer.

U ondertekent de brief namens uw ambtgenoot van Defensie. De brief wordt gelijktijdig voor akkoord voorgelegd.

Dienstleiding AIVD is akkoord met de concept-brief.

Kern

- In de brief wordt betoogd dat er een operationele noodzaak is om de mogelijkheid tot beroep in te voeren en dat u daarom een principieel voorstander bent van het invoeren van beroep. Dit is ook al een onderdeel van de voorzieningen in de Tijdelijke wet.
- De mogelijkheid tot invoeren van beroep maakt daarom ook onderdeel uit van de herziening van de Wiv. Een mogelijkheid om het beroep versneld in te voeren via een separaat wetsvoorstel zal leiden tot vertraging van de herziening van de Wiv, hetgeen onwenselijk is. Immers moeten via de herziening meer knelpunten worden opgelost.
- Daarnaast zal ook het versneld mogelijk maken van beroep enige tijd in beslag nemen, naast wetsbehandeling kost ook de implementatie de nodige tijd.
- Daardoor wegen de voordelen van het versneld mogelijk maken van beroep niet op tegen de nadelen die dat heeft voor de herziening van de Wiv.

Toelichting

Onze referentie
2025-0000664121

Datum
18 november 2025

Mogelijkheid tot beroep in het stelsel:

- Huidige situatie: de TIB beoordeelt of de toestemming van de minister voor de inzet van bepaalde bevoegdheden onder de Wiv rechtmatig is. Een groot deel van de toestemmingen worden door de TIB als rechtmatig bestempeld. Een klein deel beoordeelt de TIB als onrechtmatig, waardoor de bevoegdheid niet mag worden uitgeoefend. Een klein deel van die onrechtmatigheden leidt tot discussie tussen de TIB en diensten/minister. Omdat het oordeel van de TIB bindend is, heeft dat tot gevolg dat die onderzoeken niet kunnen doorgaan.
- Het verschil van inzicht tussen TIB en diensten/ministers ziet met name op de uitleg van de Wiv 2017. Recente voorbeelden onder andere op de invulling van het onderzoek naar criminele ondermijning en het standpunt van de TIB en CTIVD over de inzet van geautomatiseerde data-analyse.
- Onder de Wiv 2017 is er geen mogelijkheid om dergelijke verschillen van inzicht voor te leggen aan een onafhankelijke derde partij. De Evaluatiecommissie Wiv 2017 (hierna ECW) constateerde in haar rapport dat het ontbreken van een beroepsmogelijkheid een weeffout in het stelsel is. Er is brede consensus dat dit hersteld moet worden.
- In de Tijdelijke wet is daarom al de mogelijkheid voor beroep opgenomen voor bepaalde onderzoeken, zoals naar landen met een offensief cyberprogramma. Op de rest van de onderzoeken van de diensten is de mogelijkheid tot beroep er dus nog niet.
- In de hoofdlijnennotitie over de vormgeving van de herziening van de Wiv hebben de minister van BZK en Defensie al uitgesproken in de herziene Wiv de mogelijkheid tot beroep te willen indienen. Op dit moment is de ambtelijke voorbereiding voor de herziening van de Wiv in volle gang en is het streven dat de nieuwe Wiv per 1 juli 2028 in werking zal treden (dat is de datum van het verval van de Tijdelijke wet).

Politieke context

Met deze Kamerbrief wordt de motie-Wijen-Nass/Rajkowski opgevolgd die de regering vraagt de onderzoeken wat de mogelijkheden zijn. Die mogelijkheden zijn onderzocht en de Kamerbrief bevat de conclusie.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Motivering

In de openbaar gemaakte versie van deze nota zijn alle persoonsgegevens van ambtenaren geanonimiseerd.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Concept-Kamerbrief	
2	Motie-Wijen-Nass/Rajkowski	